

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (Ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Magyarország közegészségügye.

Alig, hogy összeült a magyar országgyűlés, egy hatalmas munkával köszöntött be belügyminiszterünk. E munka Magyarország 1893. évi egészségügyi viszonyairól összeállított jelentés. Most midőn a magas politika tartja lekötve a nemzet figyelmét s midőn a magyar közvélemény a küszöbön levő nagy parlamenti eseményekkel van elfoglalva, igazi élvezettel olvashatjuk azt a gondosan összeállított nagy szabású statisztikát, melylyel belügyminiszterünk közegészségügyi állapotainkról számot ad. A tisztán és csalhatatlanul beszélő numerusok először is azon örvendetes jelenséget adják tudomásunkra, hogy a mult évi egészségügyi állapotaink elég jók voltak s általában kedvezőbbek, mint a megelőző évekéi. Mi ezen örvendetes eredményt kizárólag azon hasznos és célszerű intézkedéseknek tudjuk be, miket nagy tevékenységű belügyminiszterünk a közelmultban életbe léptetett. Láttuk a mult évi kolera járványt s láttuk azt, hogy minő eredményeket képes létrehozni a gyors és erélyes hatósági intézkedés. Hogy ezen iszonyu orvály nem terjedt ki az egész országra s hogy aránylag az áldozatok száma sem oly nagy mint más alkalommal volt, az mindenesetre a kormány erélyes intézkedéseinek köszönhető. Konstatálja a jelentés azt is, hogy a gyermekek réme, a differitisz a mult évben kevésbé pusztított mint a megelőző időkben. Apadást mutat a trachoma is, ez a szerfelett veszélyes szembetegség. Az az intézkedés tehát, hogy a kormány időnkint saját közegeivel vizsgálhatta meg az összes lakosságot, nagyon jól bevált s az általa elért szép eredményt a számok konstatálják. Az érdekes jelentésből a következő adatokat vesszük ki:

Az ország közegészségi állapota ugyanis az év folya-

mán dult heves kolerajárvány ellenére is — kedvező volt.

Igy a hólyagos himlő, a melynek 1887. évben még 15470 emberélet esett áldozatul és amely még 1892-ben is 3426 embert ölt meg, a mult évben csak 1224 embert pusztított el. — A diphteria és croup áldozatainak száma 1892-ben 49,481-et, 1893-ban 34,183-at tett. A vörheny 1892-ben 8237, 1893-ban 4494 áldozatot követelt. — A kanyaró 1892-ben 7380, 1893-ban 6253 ember halálát okozta. Szamarhurutban az 1892 évfolyamán 6479, 1893-ban 4423 gyermek halt el. A tifusz 1892-ben 9150, 1893-ban 5696 áldozatot követelt. — A vérhas 1892-ben 4456, 1893-ban 2728 embert pusztított el.

A kolera, mely nyár derekán (junius 24.) kezdődött és 184 napig tartott összesen 6753 megbetegedést és 3773 halálozást okozott (55.7%); az ország 63 vármegyéje közül csak 10-et, és 26 törvényhatósági városa közül is 10-et kimélt meg.

A járvány, kezdetén jóval kisebb volt a halálozási százalék, mint a végén, (juniusban 57%—70%) legkisebb volt augusztusban (57%), a mikor a legtöbbben betegedtek és haltak meg. Orvos egy sem eset a járvány áldozatává, de megbetegült 6. A betegekkel hivatásuknál fogva érintkező egyének közül megbetegült továbbá 32 betegápoló (meghalt 16), 1 halottkém (meghalt), 4 fertőtlenítő (meghalt 1); ezenkívül megbetegedett 2 szolgabíró, 7 községi bíró (meghalt 2), 2 esküdt (meghalt 1), 6 esendő, 1 polgári őr (meghalt 1).

A Pasteur-intézet adatai szerint az intézetet 1893-ban 701 veszett vagy veszettségre gyanús állat mart egyén kereste föl, hogy védő oltásokban részesüljön. Ezek közt 627 magyar és 74 külföldi volt. A maró állatok közt legtöbb volt a kutya (401), azután a macska (377) és volt még 6 más állat (ló, ökör, disznó, stb.) A 701 megmart és beoltott egyén közül 7 halt meg.

A közegészségügyi személy-

zet száma az 1893. évben következő volt: az ország összes orvosainak száma (a sebészekkel együtt) 4174; okleveles gyógyszerész mesterek száma 1846, az okleveles bábák száma 7357.

A kórházak száma 312, ezekben összesen 157,683 beteget ápoltak, kik közül 7.08% halt el. A himlőoltást 1893-ban igen kiterjedten fogatosították; beoltottak összesen 869,736 egyént, 86,145-tel többet, mint 1892-ben az oltások közt 304,380 újraoltás volt. Az oltások végrehajtásából az államkincstárt 70,388 frt 4 kr. terhelte.

A hazai fürdőket 131,698 vendég kereste fel, köztük 20,223 külföldi.

A tejjgazdaság érdekében.

A földművelési miniszter ur körrendeletben figyelmezteti a megyei gazdaság bizottsági tagokat a Budapest „Hungaria” ezimén fennálló vajkivitel részvénytársaságra s egyúttal ajánlja ezt mindazok figyelmébe, kik vajkészítéssel foglalkoznak.

A miniszteri leíratot alább teljes szövegében közöljük s itt csak annyit kívánunk megemlíteni, hogy a vajkivitel mindazon községekben, melyek a vasúthoz közel fekszenek s hol bő legelők vannak, igen jövedelmező keresetforrást kínál a gazdáknak. Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére is, hogy a háromszéki gazdasági bizottság mindazoknak, kik ezen ügy iránt érdeklődnek, szívesen szolgál további felvilágosítással. A rendelet szövege ez:

Budapest székesfővárosban „Hungaria” elnevezéssel a pénzügyi és kereskedelmi miniszter urak, valamint a maga részéről nyújtott, a hazai gazdaközönség érdekében fekvő és ezen érdekeket mindenképen biztosító támogatással „országos magyar vajkiviteli részvénytársaság” alakult, melynek célja: a vajnak feldolgozása és nagyban való kivitele a külföldi piacokra, feladata pedig a vaj termelésnek hazánk területén a legelősebb körben való meghonosítása.

Ezen, mind máig alárendelt szerepet játszó s teljesen, még a házi fogyasztást sem fedező, azonban más országok mintájára, hazánkban is vezérlő szerepre hivatott termelési ág forgalmának megnyitása s a külföldi nagy kereslettel bíró piacok felé terelése hazánk közgazdasági viszonyaira előreláthatólag nagy mértékben élénkítő, állattenyésztési viszonyainkra nagy jelentőségű, a szarvasmarhatenyésztéssel foglalkozó s a

legnagyobb társadalmi osztály közepző hazai közönségünkre nézve pedig — meggyőződésem szerint — csak előnyös leend.

E vállalatnak — hivatása szerinti — működése új jövedelmi forrásokat nyit meg gazdag és szegény előtt egyaránt s az által, hogy az ország bármely vidékéről, ezimére földadott és bármily mennyiségű jó vajat átvenni s legalább a megállapított minimális árban a termelő-beküldő részére megfizetni köteles; pénzbevételeket fog előidézni a forgalmi pontoktól legtávolabb eső oly részeken is, mely vidékek gazdasági életének elmaradottsága nagyrésztben épen a pénzforgalom hiányából ered.

E vállalat van hivatva s a kormány által kiszemelve arra, hogy egy jobb és jövedelmezőbb gazdálkodási módot országszerte lehetővé tegyen, hogy tehenészetek létesítése által kedvező módon és közvetlenül haszon az állattenyésztésre és közvetve pedig a föld termőképességének fokozására.

A részvénytársaság sikeres működésének hazánk közvagyonosodására való kihatása annyira világos az ügy maga közgazdasági életünkre oly mérvben fontos, hogy a további fejtegetés merőben feleslegesnek látszik s épen azért a Czimnek különös figyelmét hívom fel e vállalatra, legkivált oly ezélebből, hogy azt a lakossággal a legszélesebb körben és a legezérvezetőbb módon megismertesse s igyekezzék odahatni, hogy a vállalat által nyújtott előnyök az állattenyésztéssel foglalkozó lakosság legnagyobb részét megtalálják.

Hogy a vaj szállítására magukat elszánt gazdáink érdeke minden körülmények között megóvassék, csakis az általam jóváhagyott szerződési mintákat szabad nevezett vajkiviteli részvénytársaságnak üzlet kötéseinél használni. Ezen körülményre és ennek nyilvánosságra hozatalára különösen felhívom a Czimnek figyelmét, mert ezen egyöntetű és legjobb meggyőződésem szerint a vajat szállító gazdáink érdekeit kizárólagos használatba vétele óvhatja csak meg a termelőket a visszaélésektől és a megtévesztések esélyeitől.

Egyebekben az ügyet bármily vonatkozásban érintő körülményekre a részvénytársaság felvilágosítással szolgál (ezime: Központi iroda, Dalszínházuteza 12. szám alatt), de különben is az ide zárt füzetekből a kellő tájékozás már eleve megszerzhető a társasággal való érintkezésbe lépés minden feltételei és kellőkre nézve.

Budapesten, 1894. július hó 19-én.
A miniszter helyett Miklós Udön,
s. k., államtitkár.

ményt megnézzék. Ekkor a tilalomfa körül a bozótban mozgó alakot vetők észre, amelyet medvének néztek. Az erdőkerülő rálött, amire a bokorban nagy jajgatás támadt. Mert a medvének nézett alak György István napszámos volt, aki a sürűben mohát szedett a feleségével. Barcsa egyenesen a rendőrségre szaladt, feljelentette magát. A napszámos sebe nem veszedelmes.

Nyilvános köszönet. A kézdívásárhelyi négyeslet okt. 13-iki fil-lérestélyén az összes bevétel 33 frt volt, a melyből a jótékony ezél érdekeiben felülfizetni szívesek voltak: Ifj. Dávid Istvánné 2 frt, Baka Ida, Csizsár Vilma 60–60 kr, Nagy Irma, dr. Bánffy Zsigmond, Nagy Károly 50–50 kr, Horváth Károly, Török Sándor, dr. Sinkovics Aurel 70–70 kr, Kovács Amál, Pap Adolf 40–40 kr, Pongrácz Jánosné, Benkő István, Reich Arnold, Dávid Gyula, Pásztóhy Sándor, Barcsa Miklós 30–30 kr. Székely Kadinka, Sölyom Ferencz, Györbírő Gergely, Balázs Márton, Baróthi József, Szócs Mózsesné, ifj. Balog János, Kovács Tivadar, Zárug Géza, Ince Dónes, Zómei N., Kovács Samu, Bartuesek N., Fejér Antal, Dávid J. 20–20 kr. Maesai Ferencz, Száva Dávidné, Tóth Gyula 10–10 kr. A felülfizetésekért hálás köszönetet mond a rendezőség.

Köszönet-nyilvánítás. Az év. ref. temetőben felállítandó harang költségeinek fedezésére szíves adományokkal hozzájárultak: Id. Tóth István 5 frt, ifj. Tóth István 3 frt, Nagy Ferencz 2 frt, Kovács Bálint, Kovács István boráros, Nagy Béla, Nagy Géza, Czirmai Imre, Fekete Márton, Török Sándor, Cseh Gyula 1–1 frt, Molnár Gerő, Janesó Samuel, Tóth Mihály, Ritter Eszter, Mágori Bálint, Szabó János mészáros, Janesó Dani mészáros, Krineczki Károlyné, Vas Károly, Kovács Gergely, Megyaszi István, Fazakas Balázs, Kiss Lajos, Szabó Antal, Schifer Gyula, Muczi József, Máté Mihály, Török Samu 50–50 kr, Mágori Samu, özv. Szócs Ferencz, Kovács József, Kovács Izsák, Györbírő Lajosné, Dobai Lajos, Varga Mari, Székely Lázár 40–40 kr, Szócs Róza, Dézsi Mari, Tóth Gyula 30–30 kr, Zsigmond Balázs, Pálfi Lajos, Fülöp Jósias, Szócs Imre, Csizsár Dávid, Kovács Mózses, Balázs Géza, Vilikó György, Molnár Lajosné, Zsigmond Ferencz 20–20 kr, Nagy Ignác 10 kr. Begyűlt összesen készpénzben 288 frt 78 kr. és egy drb kötvény 100 frt értékkel. Fogadják a kegyes adakozók az előjáróság hálás köszönetét. K. Vásárhelyt, 1894. október 16. Különte Mózses, Főgondnok. Turóczy László, algondnok. Makkai Daniél egyl. t. jegyző.

Hasznos tudivalók.

— A körte utánérlelése. Az ilyenek előtt igen nagy becsben állanak a francziaországi körték, mert rendkívül jóízűek és finom zamatuk. Sokáig azt hitték, hogy ezen kitűnő íz és zamat az ottani égálynak és talajnak köszönhető, de később rájártak, hogy nem így áll a dolog s az említett jó tulajdonságok egyszerűen a kezeléstől származnak. A franczia termelő nevezetesen nem engedti a körtét fáján teljesen megérni, hanem leszedi már akkor, midőn a mag hegye feketedni kezd, a miről könnyen meggyőződhetni, ha az ember egy-két körtét kiserletül felszel. A leszedett körtéket aztán hűvös, száraz és szagtalan helyen gyapju ruhára kirakják, felül pedig ismét ugyanilyen szövettel letakarják s így hagyják 3–4 hétig, mialatt a körték szépen utánérnek s elveszik azt a pompás zamatot és jó ízt, a mely a franczia gyümölcset olyan kapossá teszi. Ez a leírt eljárás min-

denféle körtére alkalmazható, kivéven a nagyon későn érő téli fajtakat, melyeket teljes megérés előtt nem tanácsos leszedni, mert megránczosodnának s leveleik, ízelenek lennének.

Ártalmas-e a mérsékeltemozgás a hizlalásnál? Általában el van terjedve azon nézet, hogy a hizlalás és a zsirlerakodás előmozdítása szempontjából a hizállatok mozgása kerülendő. Hogyha azonban az állatok mozgása csak a fölkelésre és lefekvésre, a rágásra és kérődzésre szorítkozik, a légzés csak nagyon felületes lesz, a mely több zavarnak és betegségnak lehet okozója. Ez okból több jónévvű állatorvos és gazda azon nézetben van, hogy az általános vélemény daczára a hizállatoknak is kell némi mozgást végeznie, mert ez által husa jobb minőségű lesz. A zsirgomoly-képződés elmarad, a zsír a helyett egyenletes és kis mértékben oszlik el az izomkötegek között, miáltal a hus izletesebb és puhább lesz, azaz olyan, a melyet az angolok márványosnak szoktak mondani. Természetes, hogy ezen mozgásnak van határa, a hizőkrök csak kisebb munkákra használtassanak az udvarban, mint trágyahordás, takarmányszállítás az udvar keretén belül stb. E tekintetben érdekes megfigyeléseket tettek hizősertésekkel, melyek szerint a napi rendes mozgás a súly gyarapodást nem esőkentette, ellenben a hus minőségét szemmel láthatólag javította. Kivánatos volna ez irányban tüzetes megfigyeléseket tenni és a gazda közönséget az eredményről értesíteni.

Mezőgazdasági közlemények.

A hamu mint trágyaszor.

Nines már mai napság számottevő gazda, a ki tisztában ne volna a hamu nevezetes trágyaértékével s csak a kevésbé mivel gazdaosztályban találkoznak még olyanokkal, a kik teljesen el vannak a hamu iránt fogódva, mondván, hogy attól „kiég a növény“.

Természetesen „kiég“, ha tulságos vastagon és nem kellő időben alkalmazzuk, de hiszen megtörténik ez a kiégés vagy kiselülés az istállótrágya helytelen alkalmazása után is, pedig azért senkinek sem jut eszébe az istállótrágyát mellőzni vagy annak nagy becsét be nem ismerni.

Beccos trágyaszor tehát a hamu, s mindennek daczára mégis számtalan, még előrehaladottabb gazdaságban is azt kell tapasztalunk, hogy annak a meggyűjtése körül milyen nagy hibák követettek el.

Hány nagyobb gazdaságot lehet látni, többek közt Pestmegye homokjain, a hol a béresnép halomszámra hordja ki a hamus pernyét, aztán azon módon öntik ki a szabadba, honnan a szél kedve szerint hordhatja szanaszét. A mi ott marad, azt meg szépen kilugozza az eső, a hólé, s akkor jut aztán eszébe a gazdának, hogy ki kellene hordani valamerre.

Es éppen a homokvidékeken észlelhetni efféle jelenségeket, holott a hamu elsősorban is káli trágya, a homok pedig rendszerint éppen ezen anyagban szűkölködik.

A hamuban tudvalevőleg különös két alkotórész, a káli és phosphorsav azon értékes anyag, melyet a gazda mindig hasznára fordíthat. Talajunkban ugyanis általában éppen a káli (a homokban) és phosphorsav arány-

lag legkisebb mennyiségben fordul elő s így trágyázás szempontjából e két anyagot a legfontosabbnak és legértékesebbnek kell nevezni, mert épp ezek hiányát kell pótolni a légenyen kívül.

A hamu pedig, különösen a fa és tőzeghamu a káldus trágyához tartozik, s így hordozója ép ezen értékes növényi tápanyagoknak. A barna és kőszén hamujában nagyon kevés, vagy éppen hiányzik a káli, de azért oly alkotórészeket is tartalmaznak, melyek a talajfizikai tulajdonságait javítják, sokszor jelentékeny gipsz és mésztartalmuk által is kedvezőleg hatnak a talajra.

A fahamu közt leginkább a lomb- és fenyőfa-hamunak tulajdoníthatunk jelentékeny trágyaértéket, a mennyiben a lombfahamu átlag 10% káli és 6.5% phosphorsavat, a fenyőfahamu 5% káli és 4.5% phosphorsavat tartalmaz. A tőzeghamu 1.5% káli és 0.6% phosphorsavat tartalmaz, a barna szénben ezekből csak néhány tized percent van jelen, a kőszén-hamuban pedig jóformán egészen hiányzanak. De azért utóbbiak, ha nem is tartalmaznak direkt tápszert, mint említettük, más irányban gyakorolnak kedvező befolyást.

Hogy a fahamu összetétele annyira különbözik a szintén növényi eredetű tőzeg, barnaszén és kőszén el nem éghető maradékának összetételétől, annak oka amaz évezredekig tartó lassu szétbontó folyamatban rejlik, mely által a tőzeg és kőszén anyagokból képződött.

(Vége köv.)

Nyilttér.*)

Pár kérdés

Tek. Köllönte Mózses urhoz, mint a kézdívásárhelyi év. ref. egyház-köztség főgondnokához.

Tekintetes Főgondnok ur emlékezni fog arra, hogy az Ön nagy érdemű elnöktársa azzal dehonestálta egyházköztségi működésemet az egyháztanácsi gyűlésben, hogy az én főgondnokiságom ideje alatt négyezer forinttal csökkent az iskolai alap. Ezen állításnak igazságos alapra való redukálása érdekében szerencsés voltam egy beadványban az ön elnökléte és vezetése alatt álló t. egyháztanácsot felvilágosítani és kimutatni történeti hűséggel, hogy ama nagy-képűsködése az illető urnak hamis koholmány és állásával s az egyház fűhatóságának ide vonatkozó intézkedésével össze nem illő tendenciózus és rosszakaratu törekvés. Kérdem Főgondnok urtól: Mit határozott a t. egyháztanács ezen beadványomra? s ezen kérdésemet annyival is inkább bátorkodom Önhöz intézni, mivel amaz ur állításával az egyháztanácsnon kívül magán helyen is előhozakodott, bizonyára azon okból, mivel az Ön vezetése alatti egyháztanács elhallgatta s mintegy igazat adott neki, az én felvilágosító beadványom daczára. Tessék elővenni a mélt. áll. igazgatótanácsnak 1891. évi 3060. és 3061. s 1892. évi 7. számok alatti leiratait, melyből eligazodhat bárki, sőt a tendenciózus állító is, ha vajjon igaz-e az, hogy az én főgondnokiságomban csökkent az iskolai alap? Hiszen, a mint ki-

E rovat alatt közlöttekért csak a saját hatóságokkal szemben nem vállal felelőséget a szerk.

mutattam: ezelőtt 20 évvel lett azon összeg elköltve, a mikor én még nem is ismertem az egyházköztség ügyeit s így méltán kérdezhetem: jogosnak itéli-e Ön s az elnökletben levő egyháztanács azt, hogy fölvilágosításomat agyonhallgatta?

Engedje meg tekintetes Főgondnok ur, hogy mint a főgondnoksága alatt álló egyházköztségnek igénytelen, de ez időszerint az egyház szokott terheit viselő tagja feltegyem azt a kérdést, miszerint: emlékszik-e, hogy a mélt. áll. igazgatótanács négyszáz hektoliter magtári gabona elárulásából befolyó összeget a kepeváltási alap növelésére utalta? Oda lett-e fordítva a befoly. 1280 frt? Ezt azért merész-kedem kérdeni, mivel az egyház keblitanácsa még az én gondnokiságom idejében tudomásul vette és határozatilag elfogadta a felsőség vonatkozó rendeletét. Igaz-e az, Főgondnok ur, hogy a magtári gabona eladásából befolyt összeg említett rendeltetésétől, felsőbb jóváhagyás kikérése nélkül, elvonatott? Igaz-e az, hogy az egyházköztség előjárósága — a köteles figyelem mellőzésevel — a felsőség jóváhagyásának kikerülésével költéselőíranyzat s az egyházköztség közgyűlése által elfogadott és az egyházkerület igazgatótanácsától jóváhagyott költségvetés nélkül teljesítette az építkezéseket? Igaz-e az, hogy a szabályalan építkezés költségeit, az elől. 1280 frton kívül, a kepeváltási alapról fedezi; kért-e erre engedélyt a közgyűléstől s illetve a m. igazgatótanácstól? Nézetem — s azt hiszem az egész egyházköztség nézete — szerint is nagyon üdvös lett volna az egyházkerületben fennálló szabálytól el nem térni, t. i. költségvetéssel építeni, és értelmes vállalkozónak kiadni. Így nem történt volna meg az, a mi megesezt, hogy az előjáróság által felfogadott napszámosok egyik napon az egyháznál, másikon egyébütt dolgoztak s a munkáltatás hosszúra nyúlt.

Végezetre kérdem a Főgondnok urtól, mint egyházi oszlopfüftől: honnan vették Ön és előjáró társai azt a tudományt, miszerint az egyházköztségnek szabad volna szolgálmi jogot keresni rejtélyes módon ott, a hol sem a megelőző, sem a jelen században azzal nem birt. Milyen nevet adna Ön, mint magán ember azon eselekménynek, melyet megkísértett az egyházköztség előjárósága f. hó 11-én az által, hogy jogának bebizonyítása nélkül, ablakrakatás czéljából, megháborítási törekedtet egy magán tulajdont?

Jól tudom és biztos vagyok abban, hogyha lehetett is szöbáhozva ama bizonyos ablaknak szükségessége, de az egyház keblitanácsa nem adott jegyzőkönyvileg enuncziált és határozatlan foglalt mandátumot az előjáróságnak arra, miszerint hübelebalázs módjára nekemenjen szolgálmi jogkeresésre egy békés birtokos bosszantása okából. És hiszem azt is, hogy az egyháztanács nem adott utasítást nagyérdemű és az építés vezetésében utólérhetlen jártasságu gazdagondnokának arra, hogy hivatalos szemle alkalmával azt a nyilatkozatot tegye, hogy az egész falat lerontatja és üvegfalat húzat. Ez egy kissé költséges eljárás lenne s jó részben felemésztené a kepeváltási alapot.

K. Vásárhely, 1894. október 18.

Baló László.

Hirdetések.

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az előzetesen nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csak egy világosbarna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színűszalonnás lesz és könnyvetörök) lassan tovább ég (mint hogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben, hához szállítva, postabéres és vámentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szövetéből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.**

Sz: 6154—94.

Árverési hirdetmény.

Polyán községnek a II-od üzemosztályban Várpataka erdőrezsben a Nagyméltóságú m. kir. Földmivélségi miniszteriumnak 43840/1—3 szám alatt kelt rendeletével engedélyezett fakihasznlata vállata nyílt árverésen eladandó. Ezen árverés alá kerülő fatömeg: bükk, tölgy stb., lombfa, 43 hold sarj-erdő 30 éves koruak, holdanként fatömege 608. tm³ (kőbméter.) Kikiáltási ár 1307 frt 20 kr.

Árverezni szándékozik, még az árverés megkezdésekor 10% bántépézt kötelesek letenni.

A árverést ezenen folyó évi október hó 28-án délelőtt 11 órára a helyszínére tűzöm ki.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. október hó 14-én

Gábor Péter s. k.
főszolgabíró.

2—3

A Csiszár Mózes-féle ház szabadkézből nyilvános árverésen 1894. okt. 20-án délutáni 2 órakor a helyszínén örök áron el fog árvereztetni. Értekezhetni lehet özv. Jancsü Dániel-nél. (115).

Hirdetmény.

Alolirt ezennel közhíre teszi, hogy gróf Mikes Árpád tulajdonát képező kézdipolyáni, bélafalvi, peselneki, osdolai és szentléleki fekvőségeket részletenkit szabad kézből 1894. November 11-én reggeli 9 órától kezdve Polyán községében udvarbíró ifj. Opra János házánál árverezés alá bocsátja, a részletes feltételek a vásárolni szándékozónak az árverés napján tudomására hozatnak.

Gróf Mikes Kelemen.
1—3 (114).

Fogorvos Perl József

Amerikán Dentist Dr. of Dental Surgery

itt tartózkodásának idejét meghosszabbította e hó 25ig. Rendel Nr. I. szálloda emeletén d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig.

BODOKI

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisza égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A világhatalomban legfolségesebb, legolesőbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetüen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfolségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegcseréléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt Kupán József urnál főraktáron, továbbá minden ásványvíz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel GYÖRGY JÓZSEF a forrás kezelője.
(Háromszékmege) B O D O K (Háromszékmege)

25—

HIRDETÉSEK JUTÁNYOSAN FELVÉTELEK.

Alólirt czégnél

minden csak 95 krajczár!

A megrendelni szándékozók kéretnek megrendeléseiket a lehető gyorsan eszközölni, miután a raktári-készlet már nem igen nagymennyiségű.

- 1 drb NŐI VÁLLKENDŐ, nagy, különböző feltűnőszínekben, nélkülözhetetlen kellék, csak 95 kr.
- 12 drb FRANCZIA BATIST ZSEBKENDŐ, beszegve, jó mosó, csak 95 kr.
- 1 drb NŐI ING, nagyszerű stiekolt-betéttel, jutalomdíjat is nyert, csak 95 kr.
- 1 drb. előkelő FÉRFI ING, fehérv vagy színes, csak 95 kr.
- 1 drb FÉRFI vagy NŐI ALSÓ-NADRAG, parchet, gyapot, vagy szőttesből, nagyon vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 drb. francia ÉRCZ-ÓRA, hosszú lánczszal, nagyon előkelő és pontosan jár, csak 95 kr.
- 1 drb. DAMAST-ABROSZ, igen élénk színekben és fehérben is, csak 95 kr.
- 6 drb DAMAST-SERVIETA a fenti színekben, csak 95 kr.
- 3 pár TÉLI NŐI HARISNYA, minden pár külön színben, a térdig érő, csak 95 kr.
- 4 pár TÉLI FÉRFI HARISNYA, minden pár vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 teljes GYERMEK-JÁTÉKSZER, fiuk vagy leányok részére, 8 igen szép darab, csak 95 kr.
- 6 drb EVŐ-KANÁL, igen finom, színét mindig megtartó brittania-ezüstből, csak 95 kr.
- 6 drb KÉS, ezüstfényű fogantyúval és VILLÁK egy darabból, csak 95 kr.

Csak 2 frt 40 kr. egy teljesen kész, kitűnően visszabott FÉRFI NADRAG, igen jó, erős és tartós téli szövetből.

Az igényeknek meg nem felelő tárgyak visszavétetnek és kieserlétetnek. A szétküldések a legpontosabban eszközöltetnek utánvét vagy a pénznek előleges beküldése mellett.

Megkeresések Apfel bizományi üzletéhez, Bécs I. Fleischmarkt 6Kv. sz. intézendők.

103 4—6.